

DROGOSULTSÁG –

egy kirekesztett társadalmi csoport segítőinek
érdekképviselési lehetőségei:

a Drogszakmai Civil Ombudsman intézménye

RÉSZTVEVŐK:

Fülöp Sándor

EMLA Környezeti Management és Jog Egyesület

Sárosi Péter

Ártalomcsökkentők Szakmai Egyesülete (ÁSZ); Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)

Topolánszky Ákos

Magyar Drogterápiás Intézetek Szövetsége (MADRISZ)

Udvarhelyi Éva Tessza

Társadalomkutató

Paksi Borbála

Drogszakmai Civil Ombudsman intézményének kontextusa

Magyar Addiktológiai Társaság IX. Országos Kongresszusa
2013. November 21-23. Siófok

I. A DROGSZAKMAI CIVIL OMBUDSMAN INTÉZMÉNYÉNEK
TÁRSADALMI KONTEXTUSA/INDOKOLTSÁGA:

- a. a drogszakmai civil szervezetek egy kirekesztett társadalmi csoport segítői
- b. kvalitatív kutatási tapasztalatok alapján forráscsökkenés és a kormányzati/szakmapolitikai prioritások hiánya/sajátosságai következtében a drogszakmai civil szervezetek egyre kevésbé tudják ellátni a feladataikat

II. A MEGVALÓSÍTÁS KERETE – **DROGOSULTSÁG** –
egy kirekesztett társadalmi csoport segítőinek
érdekképviseleti lehetőségei - **NCTA MAKRO PROJEKT**

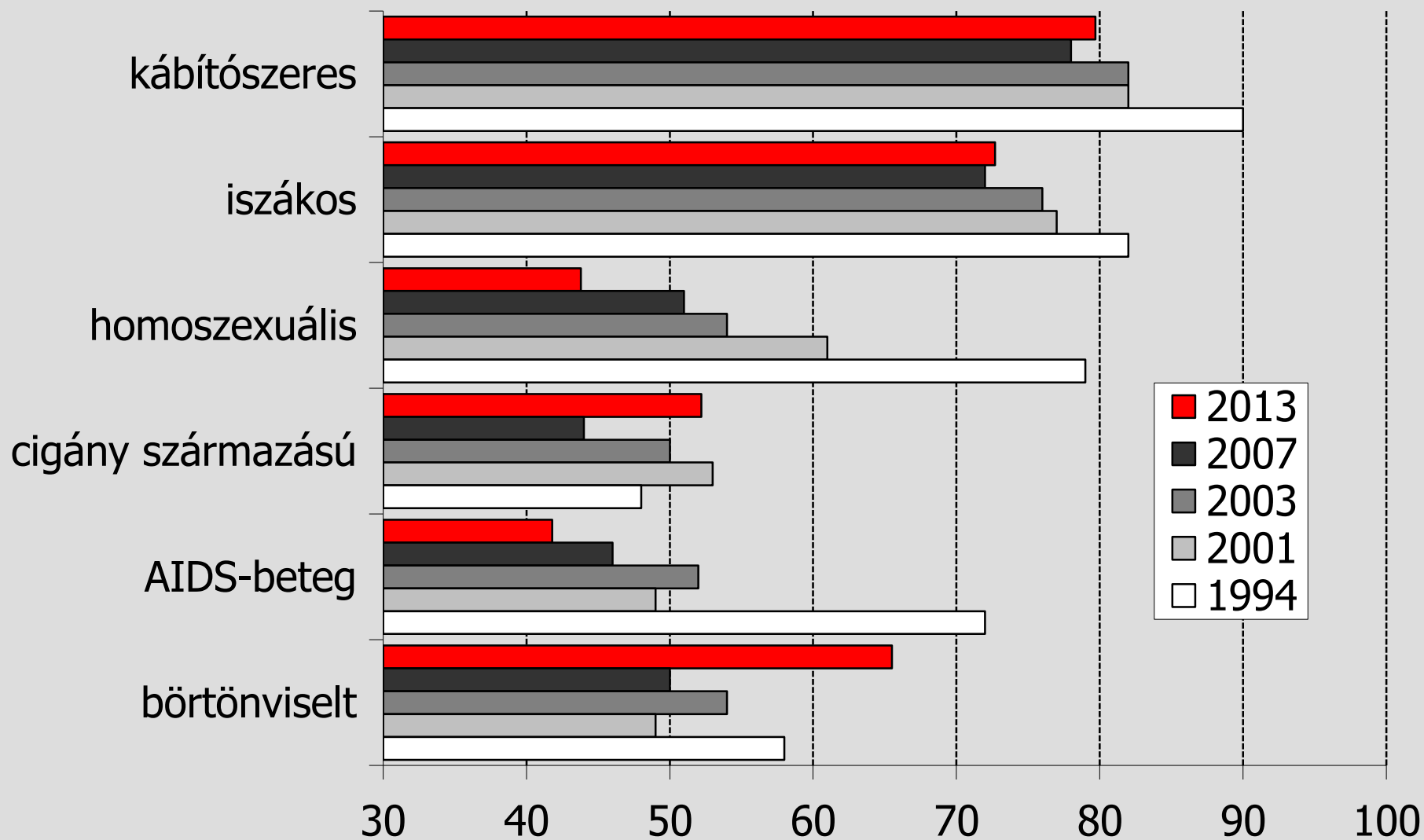
EGY KIREKESZTETT TÁRSADALMI CSOPORT SEGÍTŐI

PÁRHUZAMOK KERESÉSE

DROGFOGYASZTÓK ÉS HOMOSZEXUÁLISOK TÁRSADALMI KIREKESZTETTSÉGE MAGYARORSZÁGON

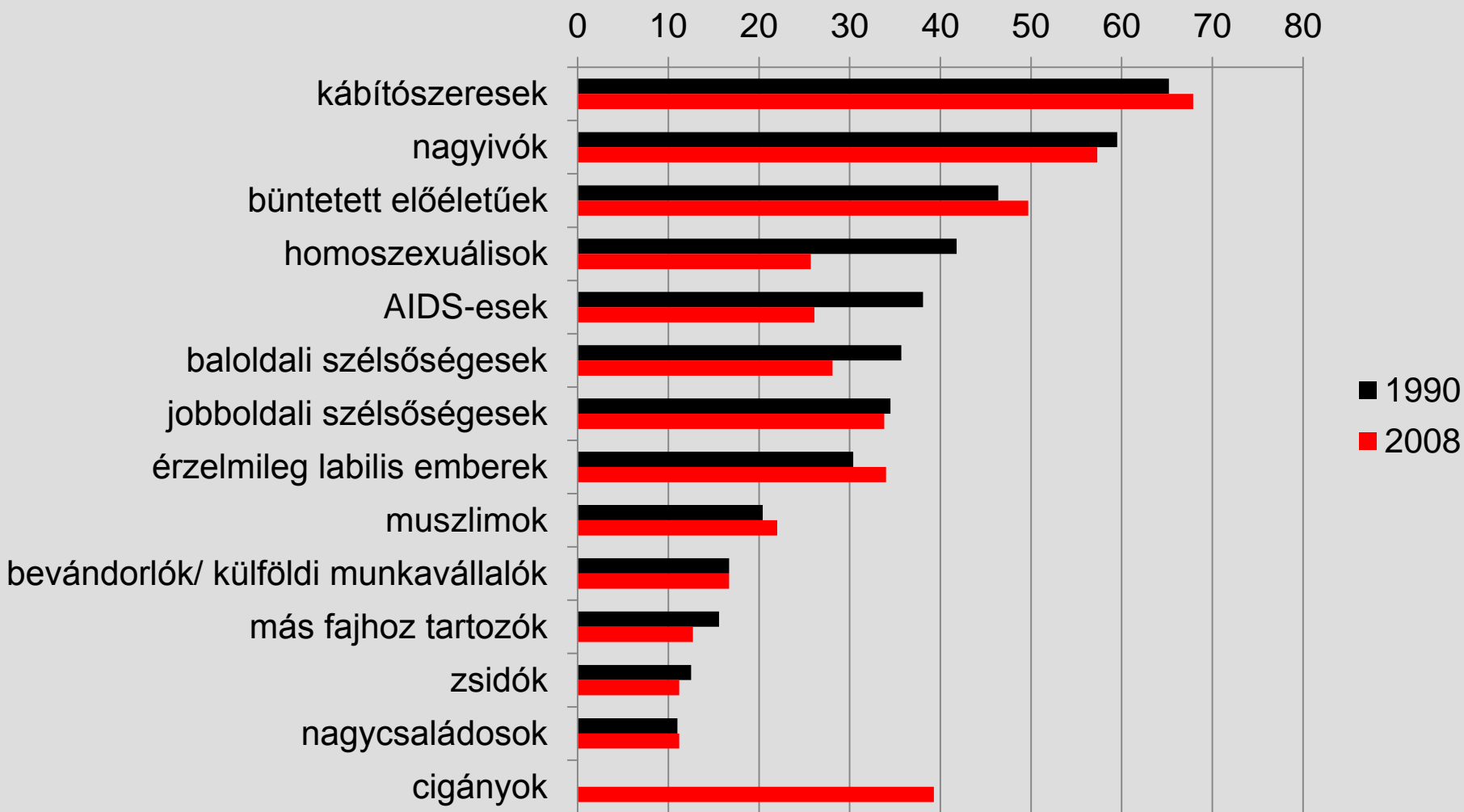
Magyar Addiktológiai Társaság VIII. Országos Kongresszusa – MADÁSZSZ szekció

TÁRSADALMI TÁVOLSÁG (MO.18-53 ÉVES NÉPESSÉG, %)

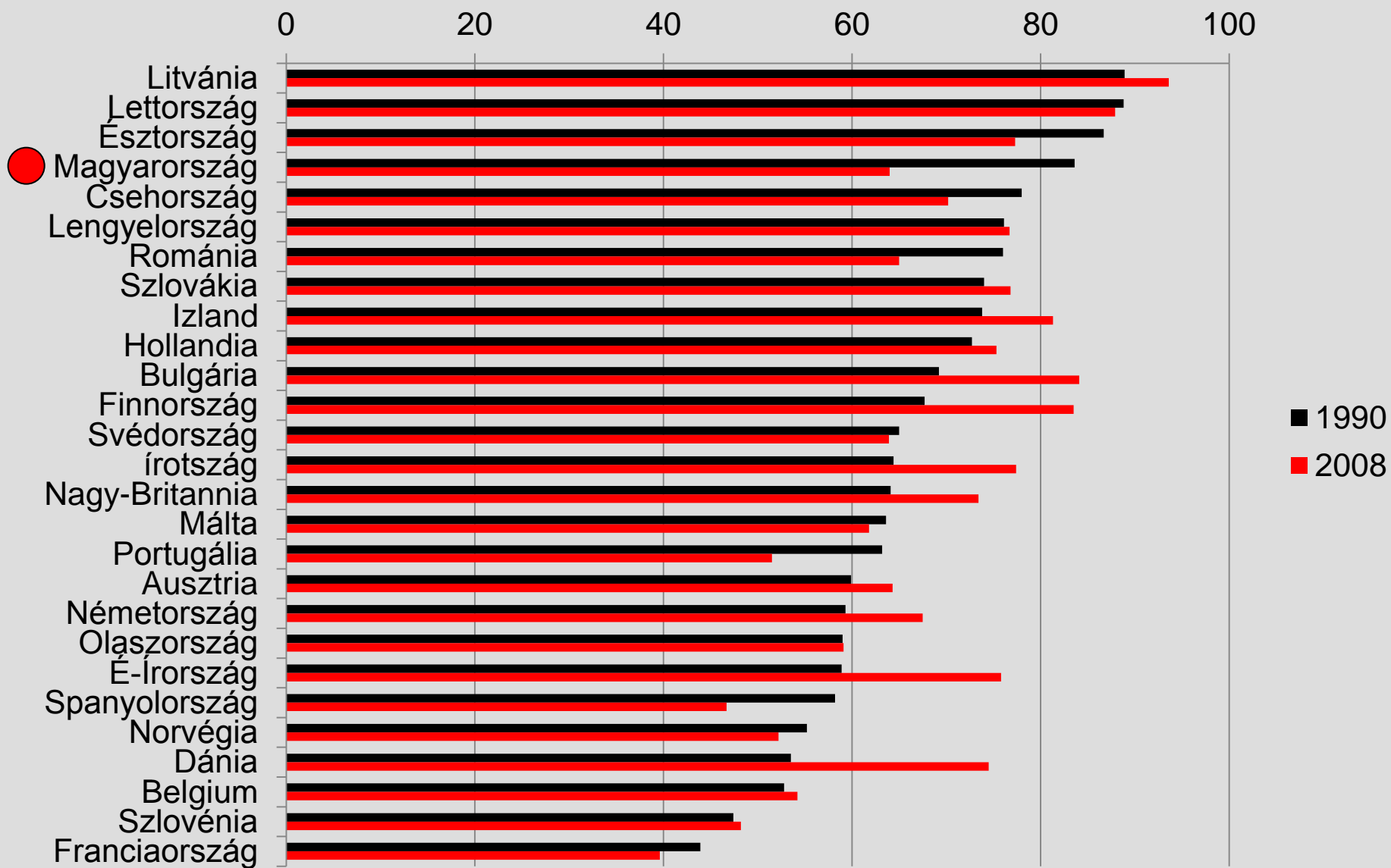
A kérdés így hangzott: „Ön mennyire látna szívesen a szomszédságában olyan személyt, aki ... ?” 1 – ELLENEZNÉ; 2 – INKÁBB NEM; 3 – ATTÓL FÜGG; 4 – NEM KIFOGÁSOLNÁ; 5 – SZÍVESEN LÁTNÁ

KÜLÖNBÖZŐ CSOPORTOKKAL SZEMBENI TÁRSADALMI TÁVOLSÁG – 27 ország

A kérdés így hangzott: „Ezen a listán különböző típusú emberek vannak. Ki tudná választani azokat, akiket Ön nem szeretne szomszédjainak, ha vannak ilyenek?”. (N≈20.000 fő)

KÁBÍTÓSZERESEKKEL SZEMBENI TÁRSADALMI TÁVOLSÁG – 27 ország

A drogfogyasztókkal szembeni társadalmi kirekesztés tekintetében érdekes adalékkal szolgált egy – egészen más, alkotmányozási és választójogi kérdésekre fókuszáló – 2011-ben készült magyarországi kutatás is (Krekó, 2011), mely szerint különböző társadalmi csoportok (pl. alacsony iskolázottságúak, etnikai kisebbségek, stb...) közül a drogosokról vélekednek úgy a legnagyobb arányban, hogy „legjobb lenne, ha a jövőben nem szavaznának”

A DROGSZAKMAI CIVIL SZERVEZETEK EGYRE KEVÉSBÉ TUDJÁK ELLÁTNI A FELADATAIKAT

kiszolgáltatottság + forráscsökkenés + kormányzati/szakmapolitikai prioritások

EZ A FINANSZÍROZÁSI STRUKTÚRA A DROGSZAKMAI SZERVEZETEK / SZOLGÁLTATÁSOK HELYZETÉNEK FOKOZOTT KISZOLGÁLTATOTTSÁGÁT, BIZONYTALANSÁGÁT HORDOZZA. (CZAKÓ, 2002, 2010)

- A szervezetek alternatív források hiányában kiszolgáltatottak: kizárólag az aktuális kormányzat önkorlátozásán, demokratizmusán múlik, hogyan differenciál a szervezetek között, melyek működését segíti, melyekét nem.
- A heterogén források hiánya felerősíti a domináns forrás mentén mutatkozó nehézségeket.
- Kiszámíthatatlanságot eredményez az ellátásban.
- Különösen azoknál a szervezeteknél, melyek fő tevékenységként a drogprobléma kezelésének valamilyen szegmensében tevékenykednek.

A civil szervezetek aktuális szerepvállalásának jellemzőit nem ismerjük – nincsenek erre vonatkozó vizsgálatok. De kvalitatív jelzéseink vannak:

A MADÁSZSZ tagszervezetek véleménye/reflexiói a beszűkült források függvényében előállt helyzettel kapcsolatosan 2012 januárjában

Az alacsonyküszöbű szolgáltatások, illetve közösségi ellátások területén (is) dolgozók fele említett valamilyen, a normatív finanszírozás beszűkülésével kapcsolatos jelentős működési nehézséget, s további egynegyedük nagyfokú bizonytalanságának adott hangot.

- két szervezet esetében a szolgáltatás felfüggesztése vált szükségessé
- jelentős (2 főtől 18 főig terjedő létszámban) elbocsátások történtek
- többen a szolgáltatások ill. a nyitvatartási idő korlátozásával tudnak életben maradni
- néhány szervezetnél nem történtek a fentiekhez hasonló drasztikus lépések, de a szolgáltatások egész éves működtetését nem látták biztosítottnak
- „csak” elmaradnak a tervezett fejlesztések

A szervezetek általánosságban is a források beszűkülése okozta ellehetetlenedésről számoltak be. A normatív finanszírozásban nem érintett tagszervezeteink többsége a források csökkenése következtében a szolgáltatások minimális szinten való működtetési lehetőségeiről, többen csőd közeli helyzetről számoltak be.

- Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (*A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről*) 2. számú melléklete részletezi a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszámnormáit. A melléklet 7. Községi ellátások c. pontjában az alacsonyküszöbű ellátás esetén a rendelet 1 fő koordinátor, 2 fő segítő, valamint egy 4 órás konzultáns foglalkoztatását írja elő.
- Ugyanakkor a szolgáltatást működtető szervezetek számára jelenleg az NRSZH által – 3 éves futamidőre, pályázati formában - évi minimum 6, maximum 7 Millió Ft biztosított. Ha ezt az összeget havi forrásra bontjuk le, akkor minimum 500eFt, maximum 583eFt keretösszegeből kell tudni működtetni a speciálisszolgáltatást.
- **A jogszabályban meghatározott 3,5 fő foglalkoztatásának munkáltatót terhelő legkisebb havi költsége 471.604Ft, ami éves szinten 5.659.248Ft-ot jelent. Amennyiben a segítők is a garantált bérminimumot kapják, akkor a munkáltatót terhelő bér-és járulékköltség havi 512.724Ft., évi 6.152.688Ft.**

Az NRSZH által biztosított összegből az ellátás fenntartása megoldhatatlan, csak bizonytalan kiegészítő pályázatokkal finanszírozható, következésképp nehezen tervezhető.

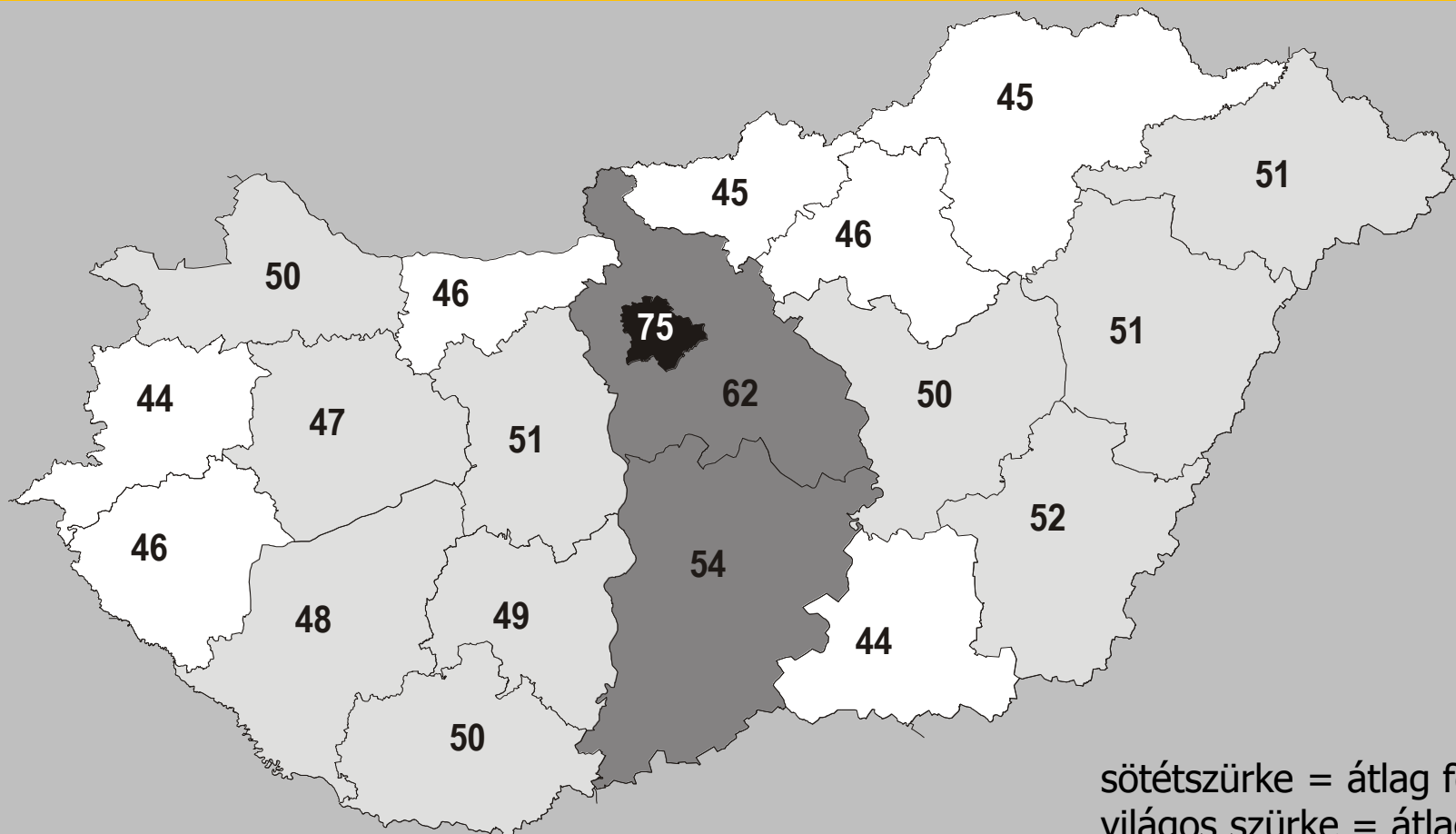
SZAKMAPOLITIKAI PRIORITÁSOK

2005-ben zárult projekt: Országos Drogprevenációs Adattár

136 iskolai prevencióval (is) foglalkozó szervezet

Drogprevenációs céltételezéssel (is) dolgozó iskolai programok száma: 280

Közvetlenül az interveniált célpopulációra irányuló programok kínálata (átl:49)

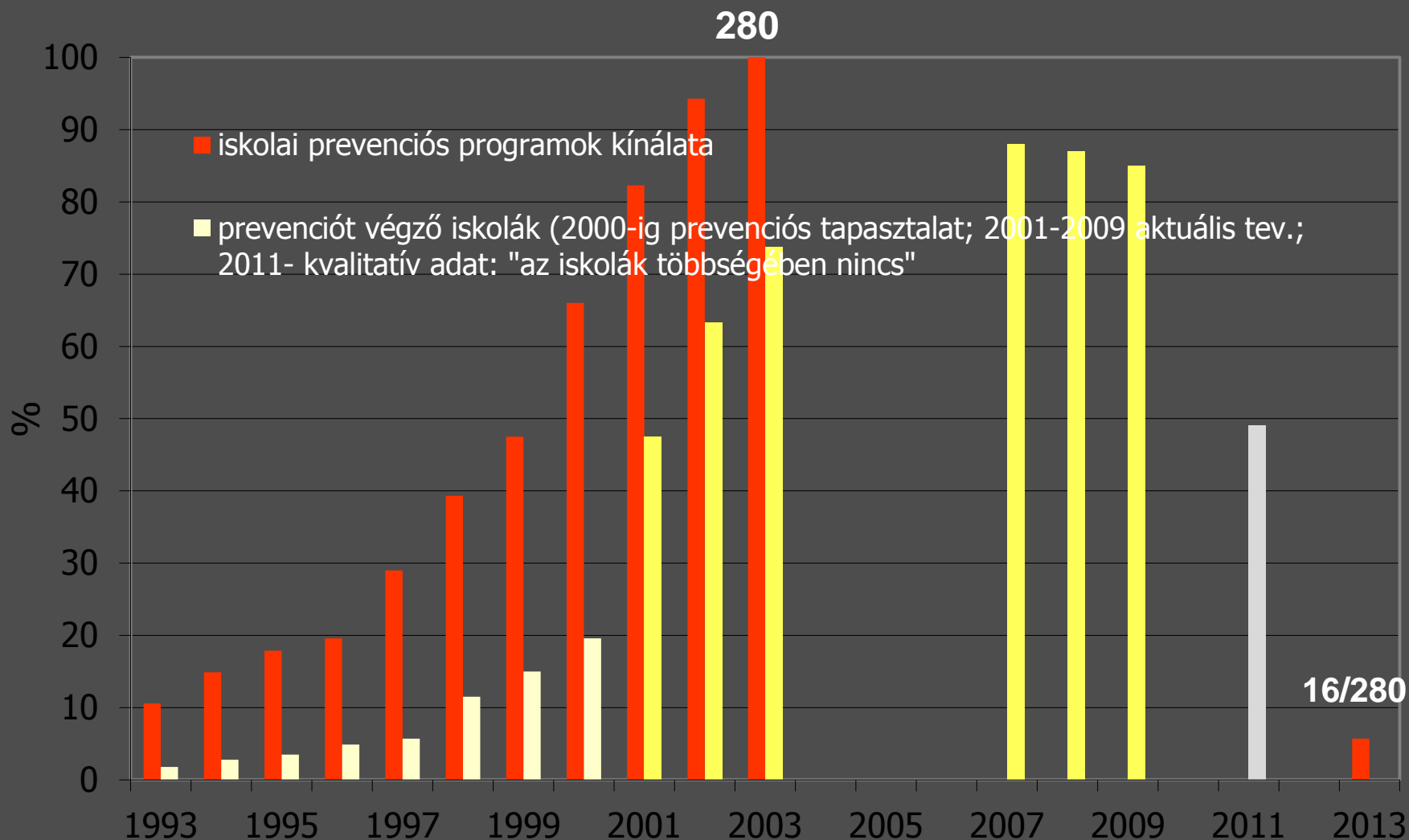

sötétszürke = átlag feletti;
világos szürke = átlagos;
fehér = átlag alatti

Ajánlott programok 2013.11.04

Tanúsítvány száma	Program címe	A program megvalósítása során felhasználandó segédanyagok
1/2013	Fiatalok a fiatalokért" kortárssegítő program -, a "megkereső munka."	1_2013_1
2/2013	" Minden amit a csecsemő-, és kisdedgondozásról, gyermeknevelésről tudni kell!"	2_2013_1
3/2013	"A fürdőkultúra fejlesztéséért Vas megyében"	3_2013_1
4/2013	Amit a személyi higiéneről tudni kell!	4_2013_1
5/2013	Érezd jól magad, de légy biztonságban! Felelősséggel magunkért és egymásért!	5_2013_1
6/2013	"Tisztaság fél egészség! Amit a személyi higiéneről tudni kell!"	6_2013_1
7/2013	Csecsemőgondozási tanfolyam Minden amit a csecsemő-, és kisdedgondozásról, gyermeknevelésről tudni kell!	7_2013_1
8/2013	Csecsemőgondozási tanfolyam Minden amit a csecsemő-, és kisdedgondozásról, gyermeknevelésről tudni kell!	8_2013_1
9/2013	Csecsemőgondozási tanfolyam Minden, amit a csecsemő-, és kisdedgondozásról, gyermeknevelésről tudni kell!	9_2013_1
10/2013	Csecsemőgondozási tanfolyam Minden amit a csecsemő-, és kisdedgondozásról, gyermeknevelésről tudni kell!	10_2013_1
11/2013	"Tisztaság fél egészség! Amit a személyi higiéneről tudni kell!"	11_2013_1
12/2013	"Tisztaság fél egészség! Amit a személyi higiéneről tudni kell!"	12_2013_1
13/2013	"Kompetencia alapú Tudatosság Építés. KÁTÉ program"	13_2013_1
14/2013	"Johannita 30 órás alapszintű elsősegélynyújtó kurzus"	14_2013_1
15/2013	"Komárom város egészségnevelési prevenció programja"	15_2013_1
16/2013	"Több figyelemmel és felelősséggel a balesetmentes életért!"	16_2013_1

AZ ISKOLAI PREVENCIÓS KÍNÁLAT 10 ÉVES VISSZAESÉSE

2011-ben Budapesten a diákok valamivel több mint fele, Veszprém megyében kétharmada kapott információt alkoholról/drogokról az iskolában (Jelentés, 2013)

ÉSZLELT HOZZÁFÉRHETŐSÉG A DROGPREVENCIÓ MÁS TERÜLETEIN

Hozzáférhetőség	Iskolai	Univerzális családi	Univerzális közösségi	Célzott közösségi	Célzott családi
Teljes mértékben	2	0	0	0	0
Kiterjedt	9	0	2	4	5
Korlátozott	20	10	13	19	9
Ritka	3	14	15	6	14
Nincs	0	9	0	0	0

Korlátozott: a releváns helyek többségében nincs, de több mint néhányban van
 Ritka: csak néhány releváns helyen van

A területen lévő szembetűnő hiányok okait kisebb részben a személyi és tárgyi feltételek, kompetenciák hiányában (i), nagyobb részben a társadalmi támogatás deficitjeiben (ii) látják

A drogszakmai civil ombudsman intézményének megvalósítási kerete:

DROGOSULTSÁG

egy kirekesztett társadalmi csoport segítőinek érdekképviselési lehetőségei

NORVÉG CIVIL TÁMOGATÁSI ALAP – makroprojekt

Projekt azonosító: NCTA-2013-4196-M1

Projekt időtartama: 24 hónap
2013. október 1 – 2015. szeptember 30.

A PROJEKT CÉLJA:

- i. a drogszakma támogatása az aktuális társadalmi körülményekre reflektáló proaktív alkalmazkodásában
- ii. a terület érdekérvényesítési tevékenységének javítása

A KONKRÉT FEJLESZTÉSEK MINDKÉT CÉL ESETÉBEN KÉT SZINTEN ZAJLANAK.

a) a MADÁSZSZ stratégiai fejlesztése, a hatékonyabb működést és érdekérvényesítést lehetővé tevő készségek, kapacitások, struktúrák kialakítása.

b) proaktív alkalmazkodással és érdekérvényesítéssel kapcsolatos tudás/tapasztalat átadása.

I. A drogszakma támogatása az aktuális társadalmi körülményekre reflektáló PROAKTÍV ALKALMAZKODÁSBAN

I.1. Készségfejlesztő képzések és tréningek a MADÁSZSZ számára:

I.1.a. Közösségi marketing kommunikáció fejlesztésére irányuló képzések/tréningek;

I.1.b. Újfajta civil érdekérvényesítő technikák megismerésére és elsajátítására irányuló képzések;

I.1.c. Nonprofit vállalkozási képzés.

I.2. A bevont szervezetek képessé tétele a proaktív alkalmazkodásra, a megújulásra:

I.2.a. Készségfejlesztő képzések és tréningek;

I.2.b. Facilitátori, mentori szolgáltatások;

I.2.c. Vezetői szupervízió, csoport coaching.

II. Hangsúlyos és proaktív ÉRDEKÉRVÉNYESÍTŐ TEVÉKENYSÉG országos és helyi szinten, a szakmapolitikai kontextus megváltoztatása, a szakmai szempontokat tiszteletben tartó erősebb és célzottabb kormányzati szerepvállalás erősítése érdekében.

II.1. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység országos szinten:

II.1.a. A Kábítószerügyi Civil Koordinációs Bizottság létrehozása és működtetése: a testületnek egyfajta 'think tank' funkciót szánunk, működtetését különböző szakmai munkacsoportok révén tervezzük

II.1.b. Drogszakmai civil ombudsman intézményének létrehozása és működtetése. Az ombudsman a kormányzati munkát és az állam hatalomgyakorlását ellenőrzi. A civil szervezetek azon ügyeit gyűjti össze, képviseli és monitorozza, melyek az ő szintjükön már elakadtak, visszhangtalanok maradtak, vagy rendre hátrányukra történik az ügyek elrendezése.

II.2. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten:

az országos szinten végzett szakmapolitikai tevékenység megjelenítése a helyi döntéshozók felé történő érdekérvényesítésben.

III. Átívelő tevékenységek:

III.1. Tényalapúság, értékelés:

III.1.a. A projekt során végzett tevékenységek folyamatértékelése;

III.1.b. Félidős értékelés.

III.2. Nyilvánosság, társadalmi kommunikáció:

III.2.a. Közösségi kommunikáció igénybevételével a projekt fejlesztéseinek folyamatos hozzáférhetővé tétele;

III.2.b. Lobbi tevékenység a drog témának a TEDx Danubia előadásai között való megjelenéséért;

III.2.c. A projekt keretében elsajátított új technikák alkalmazását bemutató internetes terjesztésű kiadvány megjelentetése.

A fejlesztések közvetlenül a MADÁSZSZ-ra, valamint 20 bevont drogszakmai civil szervezetre irányulnak.

Azonban az országos és helyi szintű új érdekérvényesítési struktúrák kialakulása, a szakmapolitikai kontextus kívánatos irányba történő elmozdulása következtében a fejlesztések haszonélvezőjeként valamennyi, a területen dolgozó szakmai szereplő kedvezőbb helyzetbe kerül(het), javul(hat) a szervezetek szakmapolitikai képviselete, és növekszik a felvállalt, transzparenciát kapó ügyek száma.

Végső soron pedig – a szakmapolitikai kontextus megváltozása, és a közvetlen fejlesztésbe vont szervezetek jobb alkalmazkodása révén – javul(hat) a területen dolgozó szervezetek célpopulációjának ellátáshoz jutása is.

EGYÜTTMŰKÖDŐ SZERVEZETEK
MAGYAR ADDIKTOLÓGIAI TÁRSASÁG
ÁRTALOMCSÖKKENTŐK SZAKMAI EGYESÜLETE
MAGYAR DROGTERÁPIÁS INTÉZETEK SZÖVETSÉGE

KAPCSOLAT MÁS TERÜLETEN MŰKÖDŐ ÉRDEKKÉPVISELETI
SZERVEZETEKKEL/SZAKEMBEREKKEL

EGYÜTTMŰKÖDÉSI LEHETŐSÉG: A KÜLÖNBÖZŐ TÁRSADALMI CSOPORTOKRA VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK LÁTENS KAPCSOLÓDÁSA

	(szenvedély)betegekkel és bűnözőkkel elfogadó	„Idegenekkel” elfogadó	Politikai nézetek alapján elfogadó
Büntetett előéletűek	0,57	0,15	0,11
Más fajhoz tartozók	0,22	0,49	0,20
Szélsőbaloldaliak	0,10	0,11	0,77
Erősen iszákosak	0,54	0,06	0,17
Szélsőjobboldaliak	0,10	0,07	0,76
Nagycsaládosok	0,04	0,28	0,06
Muzulmánok	0,19	0,55	0,21
Bevándorlók, vendégmunkások	0,25	0,53	0,14
AIDS-esek	0,51	0,38	0,09
Kábítószeresek	0,68	0,09	0,14
Homoszexuálisok	0,45	0,41	0,09
Zsidók	0,07	0,50	0,10
Cigányok	0,27	0,33	0,06

EGT és NORVÉG CIVIL
Támogatási Alap

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

norway
grants

ökotárs
alapítvány

MADÁSZSZ
Magyar Drogprevenációs és Artalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET ÉS JÓ
MUKÁT KÍVÁNOK A SZEKCIÓNAK!